

- Vzdělávací proces se přizpůsobuje úrovni psychického a fyzického rozvoje žáků s těžkým zdravotním postižením.

Nezbytné je uplatňovat přístupy respektující vývojovým a osobnostním specifikům žáků

- **RVP ZŠS**

- RVP

- RVP ZŠS – specifické principy

- Navazuje na RVP ZV – LMP

- Respektuje opoždění PM vývoje

- Vymezuje podmínky pro vzdělávání žáků s různým stupněm MP

- Využívá podpůrných opatření (viz. Vyhláška 73/2005 – s cílem dosáhnout výsledků odpovídající max. možností)

- Upravuje vyučovací hodiny (dělení na více jednotek)

- RVP ZŠS – specifické principy

- Stanovuje cíle vzdělávání

- Specifikuje úroveň klíčových kompetencí

- Vymezuje vzdělávací obsah

- Podpora přípravy na společenské uplatnění

- Stanovuje základní vzdělávací úroveň

- Základní škola speciální

- dosažení stupně ZÁKLADY VZDĚLÁNÍ

- RVP ZŠS

- Organizace vzdělávání – 10 ročníků

- Díl I – žáci STMP

- Snížená úroveň rozumových schopností

- Psychické odchylky/ zvláštnosti

- Nedostatečná úroveň koncentrace pozornosti

- Nízká úroveň rozvoje volných vlastností

- Schopnost osvojení základů vzdělání

- Díl I – žáci STMP
- Osvojování základních vědomostí a dovedností
- Vytváření návyků potřebných k orientaci v okolním světě
- Maximální rozvoj samostatnosti, nezávislosti, omezení závislosti na pečujících
- Díl I – žáci STMP – vzdělávací činnosti
- Rozvoj rozumových schopností a osvojování přiměřených poznatků
- Vypěstování návyků sebeobsluhy, používání předmětů denní potřeby
- Jednoduché pracovní činnosti

Rozvoj tělesných a duševních schopností

Důsledné respektování individuálních zvláštností

- Díl I – žáci STMP
- 10 let
- Učivo redukováno na osvojení základních vědomostí a dovedností dle jednotlivých oblastí
- Prakticky zaměřené činnosti a dovednosti

Vytvoření optimálních podmínek

Přátelská atmosféra

Klidné prostředí

Pocit jistoty a bezpečí

Uspokojování potřeb- psychických, sociálních

- Vzdělávací cíle
- vést k všestranné a účinné komunikaci
- Pomáhat žákům využívat svých schopností v osobním i pracovním životě
- Umožnit osvojení strategie učení a motivovat k učení
- Podněcovat k myšlení, řešení problémů
- Rozvoj schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých
- City, chování a jeho projevy, vztahy k lidem a přírodě
- Ochrana zdraví

- Tvorba vět dle obrázků
- Orientace na stránce a v řádku
- Chápání krátkých vět doplněných obrázkem
- Zvládání čtení probraných písmen
- Rozlišování slov
- Reprodukce text (obrázky, otázky)
- Orientace ve větě
- Čtení s porozuměním
- Říkaneky, básničky
- Psaní
- Úchop, sezení
- Vyvození písmena dle obrázku
- Délka samohlásek
- Psaní hůlkových písmen – velkých
- Tvořit slabiky – psát
- Podpis – hůlkovým písmem
- Psát písmena, která umí číst
- Přepis slabik, jednoduchých slov
- Diktát (písmena, slabiky)
- Opis čísel
- Matematika 1. stupeň
- **Řazení a třídění předmětů**
- orientace v pojmech –všechno/nic, hodně/málo, malý/velký)
- Orientace v prostoru (nad, pod, před, za, vedle..)
- Řazení předmětů, třídění (barva, velikost..)
- Pojmy – větší/větší, kratší/delší...)
- Vpravo-vlevo-uprostřed

- Orientace na ploše
- Porovnávání množství
- Třídění, přiřazování, číselné řady
- Matematika 1. stupeň
- **Číslo a početní operace**
- Číst a psát, používat číslice do 5
- Orientace v číselné řadě 1-10
- +/- do 5
- Číst, psát, porovnávat do 20
- Psaní do 100 zapsání jednoduchých příkladů
- Kalkulátor
- Jednoduché slovní úlohy z praktického života
- Matematika 1. stupeň
- **Závislosti, vztahy, práce s daty**
- Před, nad, pod, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- Doplnění tabulek, schémat do 10
- Manipulace s mincemi
- Vpravo vlevo
- Rok, měsíc, den
- Určení času (na hodiny)
- Délka, hmotnost (m, kg)
- 20
- peníze
- Matematika 1. stupeň
- Základy geometrie
- Geometrické tvary
- Rozlišování na předmětech

- Porovnání délky předmětů
- Kreslit křivé a přímé čáry
- Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou
- Používání pravítka
- Změření délky
- Člověk a jeho svět
- **Místo, kde žijeme**
- **Lidé kolem nás**
- **Lidé a čas**
- **Rozmanitost přírody**
- **Člověk a jeho zdraví**
- Díl II
- **vzdělávání žáků s těžkým postižením a souběžným postižením více vadami**
- **Vzdělání v přizpůsobených podmínkách**
- Pojetí vzdělání – elementární vědomosti, dovednosti a návyky
- Sebeobsluha
- Hygiena
- Stravování
- Osvojená dovednost
- Zlepšení kvality života žáka i jeho rodiny
- Pojetí vzdělávání
- Rozvoj psychiky rozvoj motoriky
- Intenzivní rehabilitační péče
- Pojetí vzdělávání
- Odlišné metody práce
- Upravené podmínky
- Členění neodpovídá věku, ale úrovni schopností a potřeb

- Režim rozdělen na pravidelné střídání výuky, odpočinku a hry
- Vhodné prostorové a materiální vybavení
- Cíle
- Vést žáky k osvojení základních hygienických návyků a činností sebeobsluhy
- Rozvíjet pohyblivost
- Snaha o dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti a orientace ve vztazích a lidech
- Vést žáky k rozvíjení komunikačních dovedností (AAK)
- Rozvíjet schopnost spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony
- Cíle
- Vytváření pozitivních vztahů a začlenění do kolektivu
- Příprava k projevení se jako samostatné osobnosti
- Vytvářet potřebu projevovat pozitivní city
- Rozvíjet pozornost, vnímavost a poznání
- Klíčové kompetence
- **Dosažení klíčových kompetencí na úrovni, která je pro žáky dosažitelná – nalezení vhodné formy komunikace a soužití s okolím**
- Elementárních kompetencí lze dosáhnout jen přispěním a dopomocí druhé osoby
- Komunikativní, sociální a personální, pracovní
- Klíčové kompetence
- **Kompetence k učení** (rozumí jednoduchým pojmům, znakům, symbolům, je schopen je používat)
- Poznává a rozlišuje základní piktogramy
- Poznává tiskací písmena
- Napodobuje pohyby a činnosti
- Používá učební pomůcky
- Klíčové kompetence
- **Kompetence k řešení problémů** (řešení známých situací – nápodoba, opakování)
- Chápe a plní jednoduché příkazy

- Orientuje se v okolním prostředí, denním režimu
- Překonává pocity strachu
- Klíčové kompetence
- **Komunikativní**
- **Sociální a personální**
- **Pracovní**
- Vzdělávací oblasti
- **Člověk a komunikace** (Rozumová a řečová výchova)
- **Člověk a jeho svět** (Smyslová výchova)
- **Umění a kultura** (hudební a výtvarná výchova)
- **Člověk a zdraví** (pohybová výchova, zdravotní nebo rehabilitační tělesná výchova)
- **Člověk a svět práce**

Diagnostika

Speciálně pedagogická

Diagnostika

Diagnóza

Strategie podpory

Rodinná a osobní anamnéza

Oblasti

Hrubá motorika (co je to?, specifika ve vývoji dětí s KP)

Vývoj (normální opožděný patologický)

Opoždění (lehké, střední, těžké)

Kvalita (koordinace – narušení)

Výkon (vytrvalost rychlost, síla)

MOBILITA

Hrubá motorika

Pomůcky – jaké, seznámení, používání

Rehabilitační pomůcky

Kompenzační pomůcky

Jemná motorika

Celková hybnost a výkonnost ruky

Hodnocení ruky v ergoterapii

Úchopy

Pohyblivost prstů

lateralita

Jemná motorika

patologie

Tremor

Spasticita

Hypotonie

Koordinace HK

Opozice palce

Kompenzační pomůcky

Sebeobsluha

Každodenní činnosti

Toaleta

Hygienické návyky

Oblékání, svlékání

Stolování, příjem potravy

Míra podpory

Samostatnost

Pouze nacvičené úkony

Podpora – částečná

Podpora – většinou

Závislost na asistenci

Orientace v prostředí

Vlastní tělo

Fyzické prostředí

Sociální prostředí

Autoregulace

Sebeřízení

seberegulace

Schopnost řídit volní jednání

Proces učení

Vztah k sobě samému

Autoagrese

Komunikace

Kognice

Proces poznávání – procesy, kdy si jedinec osvojuje svět, sebe sama

Vnímání – paměť – vybavování – představivost – myšlení – zpracování informací

kognice

Hodnocení vzhledem k věku

Senzomotorické stadium vývoje 0 - 2 roky

Symbolické stadium 2 – 4 roky

Názorné myšlení 4 – 7 let

emocionalita

Libost – nelibost

Fyziologické změny

Separáční úzkost

Emocionální vývoj

Emoční ladění

Chování – sociální interakce

- Hipoterapie
- Hipoterapie:
- **Název z řeckého slova HIPOS – kůň a THERAPIE – léčba**
- **ČHS – Česká hiporehabilitační společnost**
- **(od 1.5.2011 – standardy kvality)**
- ČHS
- **6 sekcí**
- Hipoterapie
- Psychoterapie pomocí koní (PPK)
- Aktivity a využitím koní (dříve LPPJ)
- Parajezdectví
- Terapeutické využití koní
- vzdělávání
- **Terminologie**
- **Hiporehabilitace** – zastřešující název pro všechny aktivity a terapie v oblastech – kůň – člověk se zdravotním postižením/speciálními potřebami
- Terminologie
- **Hipoterapie** – obor hiporehabilitace. Metoda fyzioterapie využívající přirozenou mechaniku pohybu koně v kroku, využívá pohybových impulzů programování motorického vzoru do CNS klienta
 - Koňský hřbet – balanční plocha
 - Provádí terapeut se speciálním vzděláním – fyzioterapeut, ergoterapeut
výcvik v hiporehabilitaci
- Hipoterapie:

- kůň je terapeutický prostředek díky svému trojrozměrnému pohybu těla
- při něm dochází ke střídání napětí a uvolňování těla pacienta (je nucen se přizpůsobovat pohybové sinusoidě koňského hřbetu, a to i při své naprosté pasivitě)
- jedná se o pokus souladu pohybu koně a pohybu pacienta
- provádí se formou balančních cvičení (indikuje lékař, provádí fyzioterapeut)
- Hipoterapie u MO
- Svaly jsou nerovnoměrně zatíženy
- Nespolupracují v rámci pravo/levého, předo/zadního propojení
- Narušené je svalové napětí
- Odchylky v držení těla
- Pohyb koně – obdobné parametry s lidskou chůzí, je přenášen do pánve
- Zdravý pohyb
- Hipoterapie:
- **posazením pacienta na koně vyloučíme z aktivní činnosti DKK**
- **pánev, páteř, trup, pletenec ramenní, HKK, šíje a hlava se uvolní k fyziologickým souhybům=dotváří obraz normální chůze**
- **je to jediná metoda, která umožní jedinci „projít se“**
- **délka terapeutické jednotky 20 – 40 minut**
- **pozitivní efekt je vyvolán během 2-3 měsíců s intenzitou 2 – 3x týdně**
- Indikace zejména u těchto diagnóz:

Oblast ortopedie:

- **vrozené malformace končetin**
- **anomálie páteře a hrudníku**
- **stavy po zlomeninách končetin**
- **amputace**
- Indikace zejména u těchto diagnóz:

Oblast neurologie:

- **roztřesená mozkomíšní skleróza**

- **svalové atrofie a dystrofie**
- **mozková obrna**
- Indikace zejména u těchto diagnóz:

Oblast psychiatrie:

- **psychotické stavy**
- **LMD**
- **depresivní nálady**
- **neurózy**
- Hipoterapie
- Cílená terapie, je vždy součástí komplexní rehabilitační péče
- Odvíjí se od individuálních potřeb klienta
- Účinky hipoterapie

1/ přímé působení

- Vliv na pohybový systém (ovlivnění CNS)
- Působení na psychickou stránku osobnosti, ovlivnění emotivity, pocitu nedůvěry, úzkosti, ovlivnění komunikace, sebevědomí, atd.
- Účinek:
- **snížení svalové spasticity u hypertoniků**
- **zlepšení koordinace, stability, motorických dovedností**
- **větší psychická pohoda**
- rozvrh hipoterapie
- 2x týdně
- Délku určuje terapeut na základě aktuálního stavu klienta
- 10-30 minut po dobu 3 měsíců
- Facilitační prvky v hipoterapii
- Narušení patologických stereotypů, vliv na CNS – tvorba nových posturálních programů
- Tvorba nových pohybových stereotypů, normalizace svalového tonu, koordinace pohybů, vnímání rovnováhy, úprava svalové dysbalance....

- Pohyb ramen proti pánvi (fyziologická chůze)
- PPK – psychoterapie pomocí koní
- Terapeutické působení na klienty pomoví koně a psychoterapeutických a pedagogických prostředků
- Metoda psychoterapie
- Využívá širokou nabídku možností prostředí okolo koně (stáje, kontakt, interakce)
- **Terapie s využitím koní**
- Terapeut kůň pacient/klient
- Psychiatrická diagnóza
- Jedna lekce 30-120min, 1-2x týdně
- **Terapie s využitím koní**
- Kontaktní terapie – seznámení s prostředím, poznávání koně, péče o koně, navázání kontaktu
- Samotná hiporehabilitace – adaptace na jízdu, rovnováha..postupné zařazení složitějších cvičení
- Pracovní terapie - nácvik pracovních dovedností
- Sportovní aktivity
- **Aktivity s využitím koní**
- Oblast pedagogická, sociální (dříve LPPJ)
- Metoda využívá prostředí stáje, kontakt s koněm, interakce jako prostředek motivace, aktivizace a vzdělávání lidí se speciálními potřebami